

RB MAGAZINE

październik (81)/2021

**TPR A TRANSAKCJE
ZWOLNIONE Z OBOWIĄZKU
DOKUMENTACYJNEGO**

**PODATKOWE FAQ: JAK TRAKTOWAĆ
ZALICZKI NA PIT Z UWZGLĘDNIENIEM
KWOTY WOLNEJ**

**KORZYŚCI DLA DŁUŻNIKA
Z UPROSZCZONEGO POSTĘPOWANIA
RESTRUKTURYZACYJNEGO.
ZMIANY OD 1 GRUDNIA 2021 R.**

RB NEWS

**MECENAS ANDRZEJ DMOWSKI WYRÓŻNIONY
PRZEZ KRAJOWĄ IZBĘ
DORADCÓW PODATKOWYCH**

ISSN 0239-2313

9 770239 231643 >

Russell Bedford
taking you further

Projekt opodatkowania spółek komandytowych podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) ma wejść w życie już od 01.01.2021 roku. Aby zabezpieczyć swoją działalność, zadbaj o przekształcenie formy działalności.

Przekształcenie składa się z kilku kroków:

1. sporządzenie planu przekształcenia;
2. podjęcie uchwały o przyjęciu planu przekształcenia;
3. złożenie przez wspólników oświadczenia o uczestnictwie w spółce przekształcanej;
4. dokonanie w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego wpisu przekształcanej spółki jawnej;
5. złożenie wniosku o ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym o przekształceniu spółki komandytowej w spółkę jawną.

Zadbaj o przyszłość swojego biznesu.
Powierz profesjonalistom jego optymalizację.

al. Jerozolimskie 123A, 02-017 Warszawa

T: 22 276 61 80, E: office@russellbedford.pl

Zabezpiecz swój biznes

Przekształcenie spółki komandytowej w spółkę jawną, krok po kroku

Nasi specjaliści przeprowadzą dla Ciebie uproszczone postępowanie przekształcenia działalności tak, aby była jak najbardziej opłacalna i jednocześnie zgodna ze znowelizowanym prawem.

8

TPR A TRANSAKCJE ZWOLNIONE Z OBOWIĄZKU DOKUMENTACYJNEGO

Damian Kuszewski

13

PODATKOWE FAQ: JAK TRAKTOWAĆ ZALICZKI NA PIT Z UWZGLĘDNIENIEM KWOTY WOLNEJ

Mikołaj Stanisławski

14

JAK OPODATKOWAĆ ŹRÓDŁA PRZYCHODÓW Z REKLAM NA YOUTUBE?

Michał Zdanowski

AKTUALNOŚCI

Mecenas Andrzej Dmowski wyróżniony przez Krajową Izbę Doradców Podatkowych	4
Russell Bedford w dwudziestce najzasobniejszych sieci konsultingowych na świecie według rankingu IAB World Survey	5
Mocna pozycja Russell Bedford Audyt według rankingu IAB World Survey	6
Aż 18 proc. wzrost usług doradztwa podatkowego Russell Bedford International	7

TEMAT NUMERU

TPR a transakcje zwolnione z obowiązku dokumentacyjnego	8
Przepisy o ukrytej dywidendzie wejdą o rok później	11

PODATKI

Polski system podatkowy mało przyjazny dla biznesu ...	12
Podatkowe FAQ: jak traktować zaliczki na PIT z uwzględnieniem kwoty wolnej	13
Jak opodatkować źródła przychodów z reklam na Youtube?	14

PRAWO

Rozprawy bardziej punktualne, ale mniej kulturalne – Obywatelski Monitoring Sądów 2021	16
7 grzechów głównych stanowienia prawa w Polsce	17
Korzyści dla dłużnika z uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego. Zmiany od 1 grudnia 2021 r.	18

Informacje zawarte w tej publikacji są tylko dla celów informacyjnych i nie stanowią profesjonalnego doradztwa z zakresu księgowości, podatków, biznesu czy porad prawnych. Ustawy i przepisy zmieniają się szybko, więc informacje zawarte w niniejszym dokumencie mogą nie być kompletne i aktualne. Proszę skontaktować się z profesjonalnym doradcą przed podjęciem jakichkolwiek działań na podstawie zawartych informacji.

PODATKI

TPR a transakcje
zwolnione z obowiązku
dokumentacyjnego

8

PAŹDZIERNIK NR 9 (81) 2021

RB Magazine
al. Jerozolimskie 123A, 02-017 Warszawa
tel. 22 276 61 84
www.russellbedford.pl

Wydawca

Redaktor Prowadząca
Katarzyna Kołbus
katarzyna.kolbus@russellbedford.pl

Reklama
e-mail: marketing@russellbedford.pl

Projekt i skład
DOCE System Solutions sp. z o.o.
ul. Rondo Mogiłskie 1
31-516 Kraków
www.doce.com.pl | 662311844

SZANOWNI PAŃSTWO

MIMO NIEZBYT OPTYMISTYCZNYCH NASTROJÓW, KTÓRE OBSERWUJEMY W POLSCE I NA ŚWIECIE, SIEĆ RUSSELL BEDFORD INTERNATIONAL TRZYMA SIĘ MOCNO, A WRĘCZ ZWYŻKUJE, CO POTWIERDZAJĄ RAPORTY PRZYTOCZONE W TYM WYDA NIU RB MAGAZYNU, A TAKŻE NOMINACJA DO NAGRODY „SIEĆ ROKU” W KONKUR SIE DIGITAL ACCOUNTANCY AWARDS 2021. RÓWNIEŻ W POLSCE UMACNIAMY PO ZYCIĘ MIĘDZY INNYMI POPRZEZ OTWORZENIE NOWEGO BIURA W BYDGOSZCZY.

Piękna Bydgoszcz, nazywana Wenecją Północy, jest kolejnym miastem, w którym pojawiła się siedziba Russell Bedford Poland. Nowe biuro znajduje się na drugim piętrze nowoczesnego budynku Modern Office, przy ulicy Królowej Jadwigi 18, w centralnej dzielnicy Śródmieście. Bydgoskie biuro jest zarządzane przez Przemysława Kujawę, cenionego ekonomistę i doradcę podatkowego, specjalizującego się w cenach transferowych. Transfer pricing to jedno z głównych zakresów naszej działalności. Nasi klienci często zgłaszają się do nas po doradztwo z tego lub też pomoc w sporządzeniu dokumentacji. W tym wydaniu naszego miesięcznika to właśnie ceny transferowe są wiodącym tematem. Damian Kuszewski z warszawskiego biura RB porusza temat transakcji zwolnionych z obowiązku dokumentacyjnego, natomiast Leszek Dutkiewicz, dyrektor biura w Katowicach, przywołuje XIII Forum Cen Transferowych, rządowe spotkanie skupione na tej tematyce, w którym uczestniczymy od pierwszej edycji. Leszek ma dla nas dobrą wiadomość odnośnie do tego, że Ministerstwo Finansów zdecydowało odroczyć w czasie wejście w życie przepisów o ukrytej dywidendzie, co pozwoli na dalsze anali-

zy po stronie ustawodawcy, a po stronie podatników zwiększy poziom przewidywalności zasad opodatkowania w roku 2022.

W bieżącym numerze także podsumowanie raportu Fundacji Court Watch Polska, która przygotowała Obywatelski Monitoring Sądów 2021 i inne tematy, którymi żyliśmy w ubiegłym miesiącu, a które nadal pozostają aktualne.

Katarzyna Kołbuś
Redaktor prowadząca

Mecenas Andrzej Dmowski wyróżniony przez Krajową Izbę Doradców Podatkowych

W dniu 14 października Zarząd Mazowieckiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych zorganizował uroczystą Galę Laureatów i Nagrodzonych, w trakcie której rozstrzygnięty został konkurs na najlepszą pracę magisterską z zakresu prawa podatkowego „Podatki są proste jak drut”.

W połączonych VII i VIII edycjach konkursu pierwsze miejsca zajęli w 2019 roku Anna Wnuczek, która napisała pracę pt. „Opodatkowanie kryptowalut w praktyce polskiej i zagranicznej”, w 2020 roku na szczycie podium znalazł się Rafał Łomża, który napisał pracę pt. „Miejsce świadczenia usług w podatku od to-

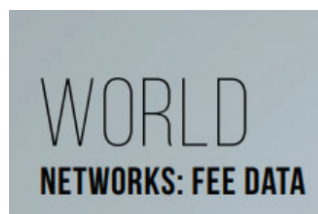
warów i usług”. Z przyjemnością odnotowujemy, że pan Rafał odbywał praktyki w Russell Bedford Poland. Także w naszym zespole wyróżniał się wiedzą i zapałem w pracy na rzecz prawa podatkowego.

W trakcie Gali zostały też nagrodzone osoby, które na przestrzeni 25 lat aktywnie działały na rzecz zawodu doradcy podatkowego oraz Mazowieckiego Oddziału KIDP. Wśród wyróżnionych znalazł się doktor Andrzej Dmowski, aktywnie wspierający Izbę i obejmujący pieczę studentów prawa między innymi poprzez organizowanie staży w kancelarii Russell Bedford Dmowski i wspólnicy

Russell Bedford w dwudziestce najzasobniejszych sieci konsultingowych na świecie według rankingu IAB World Survey

INTERNATIONAL ACCOUNTING BULLETIN'S OPUBLIKOWAŁ KOLEJNĄ EDYCJĘ RANKINGU SIECI DORADCZYCH. JAK CO ROKU ZNALEŻLIŚMY SIĘ W GRONIE NAJWIĘKSZYCH.

Z dochodami na poziomie 593,6 mln \$ za 2020 rok znajdujemy się na 19 miejscu w zestawieniu światowych grup konsultingowych. To oznacza 13 proc. wzrost w stosunku do roku poprzedniego. Z podziału na segmenty usług wynika, że największy udział w dochodach mają usługi księgowe, na kolejnym miejscu znajduje się audyt i ubezpieczenia, następnie podatki, doradztwo i pozostałe usługi. Obecność w tym najbardziej miarodajnym światowym rankingu świadczy o tym, że grupa Russell Bedford nieustannie się rozwija, podbijając kolejne rynki.

Rank	Name	Fee Income 2020 (\$m)	Growth	Fee split (%)					Year end
				Audit & assurance	Accounting services	Tax	Advisory	Other	
1	Deloitte* (1)	47,600.0	3%	21	-	18	61	-	Jun-20
2	PwC*	43,032.0	1%	41	-	25	34	-	Jun-20
3	EY*	37,200.0	4%	34	-	26	28	11	Dec-20
4	KPMG*	29,220.0	-2%	38	-	22	40	-	Jun-20
5	BDO (2)	10,263.8	7%	42	15	22	21	-	Sep-20
6	RSM (3)	6,268.5	9%	39	6	31	23	2	Dec-20
7	Grant Thornton*	5,757.1	1%	40	-	22	36	2	Sep-20
8	Nexia International*	4,490.6	5%	34	16	28	10	12	Jun-20
9	Crowe (4)	4,171.8	-5%	40	-	30	23	7	Dec-20
10	Baker Tilly International (5)	4,043.8	5%	35	15	25	18	8	Dec-20
11	HLB (6)	3,277.2	12%	31	15	25	26	3	Dec-20
12	Moore Global (7)	3,137.4	3%	35	14	30	11	10	Dec-20
13	Kreston International (8)	2,408.5	4%	36	9	24	15	16	Oct-20
14	Mazars* (9)	2,262.7	14%	47	17	17	17	2	Aug-20
15	ETL Global (10)	1,819.8	48%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	Dec-20
16	PKF International (11)	1,473.2	1%	45	15	22	9	9	Jun-20
17	SFAI*	728.0	12%	25	23	15	32	5	Oct-20
18	UHY International*	600.1	3%	37	20	19	17	7	Mar-20
19	Russell Bedford International*	593.6	13%	26	29	22	14	9	Dec-20
20	ShineWing International*	533.0	9%	66	7	8	7	12	Dec-20
21	ECOVIS International (12)	479.1	14%	18	26	26	18	12	Dec-20
22	TGS* (13)	255.1	24%	18	47	21	8	6	Sep-20
23	Reanda International (14)	234.3	1%	36	8	11	10	35	Dec-20
24	Parker Russell International*	176.6	-12%	24	41	17	13	5	Dec-20
25	IECnet* (9)	149.8	24%	23	29	17	14	17	Jun-20
26	Auren*	135.5	-2%	22	27	27	19	5	Dec-20
27	UC&CS America (15)	115.5	-49%	15	-	69	16	-	Dec-20
28	SMS Latinoamerica*	71.0	-9%	33	16	30	18	5	Dec-20
29	Kudos International (9) (16)	41.0	55%	30	30	12	12	16	Dec-20
30	FinExpertiza*	33.9	9%	43	12	16	13	16	Jun-20
Total revenue/growth		210,572.8	3%						

Mocna pozycja Russell Bedford Audyt według rankingu IAB World Survey

Audyt i usługi poświadczające to jeden z kluczowych obszarów działalności Russell Bedford. Na tym polu od lat jesteśmy na rynku światowym wiodącą siecią. Udowadnia to najnowszy raport International Accounting Bulletin's World Survey 2021.

AUDIT: NETWORK DATA			
Rank	Name	Fee Income 2020 (\$m)	Growth
1	PwC*	17,603.0	1%
2	EY*	12,800.0	3%
3	KPMG*	11,070.0	-2%
4	Deloitte*	9,900.0	-3%
5	BDO	4,310.8	4%
6	RSM	2,437.8	11%
7	Grant Thornton*	2,324.3	4%
8	Crowe	1,657.4	-16%
9	Nexia International*	1,537.6	6%
10	Baker Tilly International	1,423.4	9%
11	Moore Global	1,094.3	1%
12	Mazars*	1,063.5	14%
13	HLB	1,015.9	5%
14	Kreston International	863.9	1%
15	PKF International	663.0	5%
16	ShineWing International*	351.8	7%
17	UHY International*	222.0	1%
18	SFAI*	182.0	12%
19	Russell Bedford International*	154.3	9%
20	ECOVIS International*	88.2	23%
21	Reanda International	84.4	6%
22	TGS*	45.9	48%
23	Parker Russell International*	42.4	-30%
24	IECnet*	34.5	9%
25	Auren*	29.8	-6%
26	SMS Latinoamérica*	23.1	-11%
27	UC&CS America	17.3	-49%
28	FinExpertiza*	14.6	4%
29	Kudos International	12.3	60%
Total revenue/growth		71,067.4	1%

W aktualnym wydaniu raportu, podsumowującego działanie światowych sieci w roku 2020, Russell Bedford International odnotowuje 9 proc. wzrost na polu usług audytorów. Na usługach tego typu grupa zarobiła w ubiegłym roku 154,3 mln \$.

Usługi w zakresie audytu są w szczególności dedykowane dla podmiotów zobowiązanych do badań sprawozdań finansowych w oparciu o regulacje Polskiej Ustawy o Rachunkowości, jak i wymogi korporacyjne.

W oparciu o wieloletnie doświadczenie Russell Bedford International, zapewniamy wysokiej jakości profesjonalne usługi badań i przeglądów sprawozdań finansowych obejmujące:

- jednostkowe i skonsolidowane sprawozdania finansowe przygotowane w oparciu o polskie zasady rachunkowości
- jednostkowe oraz skonsolidowane sprawozdania finansowe przygotowane w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej
- grupowe pakiety sprawozdawcze, służące konsolidacjom w ramach międzynarodowych grup kapitałowych, przygotowane w oparciu o regulacje międzynarodowe oraz zasady rachunkowości grupowej
- raporty Due Diligence towarzyszące transakcjom typu Fuzji i Przejęć (ang. Mergers & Acquisitions) i transakcjom pokrewnym

Częścią wykonanych prac jest przegląd systemów kontroli wewnętrznej i systemów obiegu dokumentów istniejących w jednostkach. W wyniku przeprowadzenia procedur badania, po zakończeniu prac, przedstawiamy Zarządom i właścicielom raport obejmujący zalecenia dotyczące między innymi:

- usprawnień procesów biznesowych w obszarach finansowych
- udoskonaleń w systemach kontroli wewnętrznej
- optymalizacji rozliczeń podatkowych
- efektywniejszej organizacji systemów rachunkowości

Zapraszamy do kontaktu z działem audytu: Audyt - Russell Bedford

Aż 18 proc. wzrost usług doradztwa podatkowego Russell Bedford International

W zakresie usług doradztwa podatkowego odnotowaliśmy aż 18 proc. wzrost, co poświadcza raport *International Accounting Bulletin's World Survey 2021*.

AUDIT: NETWORK DATA			
Rank	Name	Fee Income 2020 (\$m)	Growth
1	PwC*	17,603.0	1%
2	EY*	12,800.0	3%
3	KPMG*	11,070.0	-2%
4	Deloitte*	9,900.0	-3%
5	BDO	4,310.8	4%
6	RSM	2,437.8	11%
7	Grant Thornton*	2,324.3	4%
8	Crowe	1,657.4	-16%
9	Nexia International*	1,537.6	6%
10	Baker Tilly International	1,423.4	9%
11	Moore Global	1,094.3	1%
12	Mazars*	1,063.5	14%
13	HLB	1,015.9	5%
14	Kreston International	863.9	1%
15	PKF International	663.0	5%
16	ShineWing International*	351.8	7%
17	UHY International*	222.0	1%
18	SFAI*	182.0	12%
19	Russell Bedford International*	154.3	9%
20	ECOVIS International*	88.2	23%
21	Reanda International	84.4	6%
22	TGS*	45.9	48%
23	Parker Russell International*	42.4	-30%
24	IECnet*	34.5	9%
25	Auren*	29.8	-6%
26	SMS Latinoamerica*	23.1	-11%
27	UC&CS America	17.3	-49%
28	FinExpertiza*	14.6	4%
29	Kudos International	12.3	60%
Total revenue/growth		71,067.4	1%

W aktualnym wydaniu raportu, podsumowującego działanie światowych sieci w roku 2020, Russell Bedford International odnotowuje 18 proc. wzrost na polu usług doradztwa podatkowego. Na usługach tego typu grupa zarobiła w ubiegłym roku 130,6 mln \$.

Departament doradztwa podatkowego oferuje najwyższej jakości usługi z zakresu polskiego i międzynarodowego prawa podatkowego. W tym między innymi:

- Due Diligence
- Cło i akcyza
- Podatek VAT
- Podatek PIT
- Podatek CIT
- Spory z organami skarbowymi
- Postępowanie karne skarbowe
- Przeglądy podatkowe
- Ceny transferowe

Wykorzystując nasze bogate doświadczenie, proponujemy klientom najkorzystniejsze rozwiązania prawno-podatkowe pozwalające na rozwój ich biznesu, przy jednoczesnym zachowaniu bezpieczeństwa podatkowego. Stanowimy wsparcie dla naszych klientów zarówno na etapie planowania, jak i późniejszego wdrażania proponowanych rozwiązań tak, aby czuli, że mają partnera, który z największą starannością dba o ich interesy.

Zapraszamy do kontaktu z działem podatkowym: Doradztwo podatkowe - Russell Bedford

TPR a transakcje zwolnione z obowiązku dokumenta- cyjnego

DAMIAN KUSZEŃSKI

Konsultant Podatkowy
Russell Bedford

WRAZ Z KOŃCEM ROKU ROŚNIE NIEPEWNOŚĆ ZWIĄZANA ZE ZMIANAMI ZWIĄZANYMI Z PROJEKTEM „POLSKI ŁAD”. DODATKOWO NALEŻY PRZY TYM PAMIĘTAĆ O OBOWIĄZKACH, JAKIMI OBCIĄŻONE SĄ SPÓŁKI PRZY ZAMKNIĘCIU ROKU PODATKOWEGO, I ZAĆHAĆ SIĘ DO NICH PRZYGOTOWYWAĆ. W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZY TO OBOWIĄZKÓW ZWIĄZANYCH Z DOKUMENTACJĄ CEN TRANSFEROWYCH.

Czemu warto o tym pisać? Pewnie dlatego, że dla wielu podmiotów informacja o przesunięciu terminów zaginęła w zalewie zmian, propozycji i innych kwestii podatkowych. Podobnie jak w zeszłym roku ustawodawca podjął decyzję aby, w wyniku panujących warunków epidemiologicznych, wydłużyć termin na sporządzenie dokumentacji cen transferowych, wraz ze sporządzeniem oświadczenia oraz przedłożenia

informacji TPR-C oraz TPR-P[1].

Na podstawie ustawy z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw[2] doszło do zmiany w art. 31z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi

sytuacji kryzysowych[3]. W obecnym brzmieniu termin do złożenia wymaganych dokumentów przedłużono do:

- do dnia 31 grudnia 2020 r. – w przypadku gdy termin ten upływa w okresie od dnia 31 marca 2020 r. do dnia 30 września 2020 r.;
- o 3 miesiące – w przypadku gdy termin ten upływa w okresie od 1 października 2020 r. do 31 stycz-

- nia 2021 r.;
- do dnia 30 września 2021 r. – w przypadku gdy termin ten upływa w okresie od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia 30 czerwca 2021 r.;
- o 3 miesiące – w przypadku gdy termin ten upływa w okresie od dnia 1 lipca 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

Jak zatem widać, dla niektórych podmiotów ten termin może być znacznie istotniejszy niż dla innych. Skoro jednak do tego terminu jeszcze dwa miesiące, dla większości podmiotów będzie to bowiem 31 grudnia 2021 r., to dlaczego warto już teraz zacząć się tym zajmować? Powodów jest wiele i zdecydowana większość z nich wynika z faktu niedoceny potrzebnych czasu na zebranie odpowiednich informacji oraz problemów, które mogą się pojawić w trakcie przygotowywania dokumentacji i analizy porównawczej. Na dodatek następnie trzeba przenieść te informacje na druk informacji TPR, które to zostały 15 lipca tego roku zmodyfikowane, zgodnie ze zmianami w Rozporządzeniach Ministra Finansów[4]. Nie należy więc odkladać tego na ostatnią chwilę, żeby nie nadzieć się na niespodziankę, gdy formularz będzie wyglądał inaczej niż dotychczas nam znane.

Organy podatkowe udzielają wyjaśnień

Dodatkowym problemem mogą być ciągle pojawiające się niejasności w zakresie konkretnych i specyficznych przypadków, które mogą zaistnieć odnośnie transakcji z podmiotami powiązanymi. Szczególnie intrygują-

ce są te związane z art. 11n ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: Ustawa o CIT)[5] oraz z art. 23z ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: Ustawa o PIT)[6], w których wskazane są przesłanki wyłączenia z obowiązku sporządzania lokalnych dokumentacji cen transferowych.

W tym zakresie udzielono już istotnej interpretacji indywidualnej, która doprecyzowała sposób w jaki należy wyznaczać progi po przekroczeniu których powstaje obowiązek dokumentacyjny[7]. Potwierdzono w niej, że w wypadku transakcji jednorodnej, w której występują zarówno podmioty spełniające i niespełniające przesłanek z art. 11n ustawy o CIT albo z art. 23z ustawy o PIT, to w sytuacji gdy wyłączenie podmiotów zwolnionych spowoduje nieprzekroczenie progu, Spółka nie będzie zobowiązana do sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych z tytułu tej transakcji.

Kolejna istotna interpretacja podatkowa została wydana 31 sierpnia tego roku[8]. Istotą tej interpretacji jest odpowiedź na pytania związane z podobną sytuacją jak powyżej opisana ale w zakresie wypełniania informacji TPR. Brak było bowiem jednoznacznych odpowiedzi w przepisach podatkowych jak prawidłowo przenieść taki stan faktyczny na formularz aby nie wprowadzić badających go organów w błąd albo nieumyślnie zataić wymagane informacje.

Stan faktyczny Spółki, opisany we wniosku, wskazywał, że zawiera ona transakcje jednorodne z podmiotami porównywalnymi dla których możliwe

jest zastosowanie zwolnienia na podstawie art. 11n pkt 1 ustawy o CIT, jak i z podmiotami powiązanymi, dla których zastosowanie ww. zwolnienia jest niemożliwe. Zgodnie z tym Wnioskodawca zadał pytania w zakresie obowiązku wykazywania w informacji TPR-C dla szeregu możliwych przypadków, które mogą wystąpić w takiej sytuacji.

Wnioski z interpretacji

W odpowiedzi organ podatkowy przychylił się do oceny prawnej przedstawionego stanu faktycznego Wnioskodawcy. W uzasadnieniu stwierdził, że Podatnik:

- zobowiązany jest do złożenia informacji o cenach transferowych tylko dla tej części transakcji, w ramach których nie znajduje zastosowania zwolnienie na podstawie art. 11n pkt 1 ustawy o CIT - w przypadku gdy wartość transakcji kontrolowanej po odliczeniu wartości transakcji, która jest wymieniona w art. 11n pkt 1 ustawy o CIT przekracza kwoty określone w art. 11k ust. 2, natomiast wartość transakcji zwolnionej na podstawie ww. przepisów nie przekracza tych kwot,
- zobowiązany jest do złożenia TPR tylko dla tej części transakcji, w ramach których znajduje zastosowanie zwolnienie na podstawie art. 11n pkt 1 ustawy o CIT - w przypadku gdy wartość transakcji, która jest wymieniona w art. 11n pkt 1 przekracza kwoty określone w art. 11k ust. 2 ustawy o CIT, natomiast pozostała część transakcji nie przekracza tych kwot,

- nie jest zobowiązany do złożenia informacji o cenach transferowych - przypadku gdy zarówno wartość transakcji wymienionej w art. 11n pkt 1 ustawy o CIT, jak i pozostałej części transakcji nie przekracza kwot określonych w art. 11k ust. 2 tejże ustawy

Ten skomplikowany mechanizm lepiej wyjaśni poniższy przykład wraz z załączoną do niego tabelą.

Przykład

Spółka XYZ Sp. z o.o. dokonuje transakcji towarów ze swoimi podmiotami

powiązanymi z czego niektóre z nich podlegają pod zwolnienie z tytułu art. 11n ustawy o CIT a część nie. Wypełnienie informacji TPR-C, w zależności od poszczególnych wartości transakcji, powinno zostać dokonane zgodnie z poniższą tabelą

Wartość transakcji zwolnione	Wartość transakcji niezwolnionej	Obowiązek w zakresie informacji TPR
powyżej 10.000.000	powyżej 10.000.000	Należy wykazać w dwóch osobnych polach z czego tę część transakcji, która spełnia warunki do zwolnienia, należy wykazywać w informacji TPR w sposób uproszczony.
poniżej 10.000.000	powyżej 10.000.000	Należy wykazać część transakcji w podmiotami nie podlegającymi pod zwolnienie z tytułu art. 11n ustawy o CIT.
powyżej 10.000.000	poniżej 10.000.000	Należy wykazać część transakcji z podmiotami podlegającymi pod zwolnienie z tytułu art. 11n ustawy o CIT w sposób uproszczony.
poniżej 10.000.000	poniżej 10.000.000	Brak obowiązku w zakresie informacji TPR.

Źródło: Opracowanie własne

Jest to kolejny przykład korzystnej linii interpretacyjnej w zakresie cen transferowych. Powoduje to bowiem ograniczenie, dość rozbudowanych, obowiązków informacyjnych dla podmiotów powiązanych oraz zapewni wielu podmiotom dokonujących takich transakcji pewność w zakresie sporządzania informacji TPR na koniec roku podatkowego.

[1] dalej: Informacje TPR

[2] (Dz. U. z 2021 r. poz. 694)

[3] (Dz. U. poz. 1842)

[4] Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie informacji o cenach transferowych w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. poz. 2515 z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie informacji o cenach transferowych w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. poz. 2487 z późn. zm.).

[5] Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1800 z późn. zm.)

[6] Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1128 z późn. zm.).

[7] interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z dnia 30 kwietnia 2021 r. nr sygn. 0111-KDIB1-2.4010.84.2021.2.MS

[8] Interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z dnia 31 sierpnia 2021 r. nr sygn. 0111-KDIB1-2.4010.231.2021.2.MS.

Przepisy o ukrytej dywidendzie wejdą o rok później

Podczas wtorkowego XIII Forum Cen Transferowych przedstawiciel Ministerstwa Finansów zapowiedział, że przepisy o tzw. „ukrytej dywidendzie” wejdą nie tak jak pierwotnie zakładano od początku 2022 r., lecz rok później, od 1 stycznia 2023 r.

Powodem takiej decyzji jest konieczność dopracowania projektowanych przepisów, dalszej analizy faktycznych skutków procedowanych zmian, również w kontekście ich relacji z innymi przepisami ustaw o podatkach dochodowych.

Wątpliwości podatników

Projekt zmian wzbudził liczne wątpliwości zarówno ze strony małych podatników, przede wszystkim z uwagi na szeroki zakres rozliczeń, jakich miałyby dotyczyć ograniczenia, jak i największych podatników, w tym spółek Skarbu Państwa, które również stałyby się adresatami ograniczeń, gdyby przepisy weszły w życie w aktualnym brzmieniu projektu. Przedstawiciel MF wskazał, że potrzeba dodatkowego czasu, aby dopracować przepisy w taki sposób, by faktycznie służyły one zakładanemu celowi, a nie stanowiły nadmiernego ograniczenia w bieżących rozliczeniach spółek.

Projekt zmian

Zgodnie z uzasadnieniem do projektu zmian nowe przepisy mają przeciwdziałać wypłacaniu ze spółki zysków w formie tzw. ukrytej dywidendy. W przypadku wypłaty dywidendy podatnik nie ma możliwości rozpoznania kosztów uzyskania przychodów. W związku z powyższym dystrybucja zysku do wspólników dokonywana jest w sposób powodujący zmniejszenie dochodu podatnika poprzez zaliczenie do kosztów uzyskania przychodu. Dochodzi do ekonomicznej dystrybucji zysku, która jednak formalnie nie jest dywidendą. Ukryta dywidenda może przybierać różne formy: – płatności niezwiązane z prowadzoną działalnością gospodarczą, – transakcje o nierynkowym charakterze, – nadmierne zadłużenie podatnika z różnych tytułów względem podmiotów powiązanych z grupy kapitałowej, – użytkowanie przez podatnika składników majątku należących do wspólnika lub podmiotów powiązanych, które pierwotnie należały do podatnika. W przypadku

stwierdzenia, iż wypłacane świadczenie ma charakter ukrytej dywidendy, wartość tego świadczenia nie będzie kosztem uzyskania przychodu dla podatnika. Powyższe założenia miałyby zostać osiągnięte poprzez dodanie do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych art. 16 ust. 1 pkt 15b, zgodnie z którym nie będzie możliwe zaliczenie do kosztów uzyskania przychodów, kosztów poniesionych przez podatnika będącego spółką w związku ze świadczeniem wykonanym przez podmiot powiązany z tą spółką lub ze wspólnikiem jeżeli poniesienie tego kosztu stanowi ukrytą dywidendę. Nie wszystkie świadczenia wykonane przez wspólnika bądź przez podmiot powiązany na rzecz podatnika będą stanowiły ukrytą dywidendę. Definicja ukrytej dywidendy została wprowadzona w art. 16 ust. 1d, na jej podstawie możemy ustalić, iż koszty stanowią ukrytą dywidendę, jeżeli:

- wysokość tych kosztów lub termin ich poniesienia jest uzależniony od osiągnięcia zysku przez podatnika lub wysokości tego zysku lub
- gdy określone koszty nie zostałyby poniesione przez racjonalnego podatnika lub podatnik mógłby ponieść niższe koszty w przypadku wykonania porównywalnego świadczenia przez podmiot niepowiązany (należy stosować przepisy o cenach transferowych) lub
- koszty te obejmują wynagrodzenie za prawo do korzystania z aktywów, które stanowiły własność lub współwłasność wspólnika (akcjonariusza) lub podmiotu powiązanego ze wspólnikiem (akcjonariuszem) przed utworzeniem podatnika;

Przesłanki uznania kosztów za ukrytą dywidendę określone w pkt 1 oraz 2 zostały ograniczone poprzez wprowadzone w art. 16 ust. 1e wyłączenie ich stosowania w przypadku, gdy suma poniesionych w roku podatkowym przez podatnika kosztów stano-

LESZEK
DUTKIEWICZ
Partner
Russell Bedford Katowice

wiących ukrytą dywidendę na podstawie tych przepisów, jest niższa niż kwota zysku brutto w rozumieniu przepisów o rachunkowości, uzyskanego w roku obrotowym, w którym koszty te zostały uwzględnione w wyniku finansowym podatnika.

Zmiany w strukturach spółek

Powyższa regulacja wywołuje konieczność wprowadzenia zmian w strukturach działalności spółek, które w dużej części dystrybuują przychody spółki dla wspólników (akcjonariuszy) poprzez zawarte z nimi umowy np. dzierżawy, najmu, o świadczenie usług. Aktualnie procedowane brzmienie ustawy nowelizującej, choć jest już poprawione względem pierwszej wersji, nadal charakteryzują się szerokim zakresem oddziaływania i wchodzą w relację z wieloma innymi przepisami, m.in. dotyczącymi cen transferowych. Pojawiają się również głosy, że uzależnienie stosowania przepisów o ukrytej dywidendzie od spełnienia przesłanek rynkowości w przypadku dokonywanych wypłat jest zbędne, ponieważ przepisy o cenach transferowych dają kompletne rozwiązanie w tym zakresie, które umożliwia organom podatkowym zarówno weryfikację jak i dokonywanie stosownych korekt i doświadczenia podstawy opodatkowania.

Odroczenie w czasie wejścia w życie przepisów o ukrytej dywidendzie pozwoli na dalsze analizy po stronie ustawodawcy, a po stronie podatników zwiększa poziom przewidywalności zasad opodatkowania w roku 2022. Niemniej jednak planując rozliczenia transakcji między wspólnikami a spółkami, czy też zasady współpracy w strukturach, gdzie takie zależności występują, należy już teraz mieć na uwadze planowane zmiany. Należy się spodziewać, że realnie najwcześniej w połowie roku 2022 będziemy znali potwierdzone szczegóły nowych regulacji, a wtedy dla wyeliminowania ewentualnego ryzyka konieczna może się okazać dodatkowa weryfikacja zasad rozliczeń, których te przepisy mogą dotyczyć.

Polski system podatkowy mało przyjazny dla biznesu

Są już wyniki Międzynarodowego Indeksu Konkurencyjności Podatkowej 2021 przeprowadzonego przez Tax Foundation. Raport przedstawia kraje, które posiadają najbardziej i najmniej przyjazne dla biznesu systemy podatkowe. Polska po raz kolejny uplasowała się na niskiej pozycji w tym zestawieniu. Przedostatnie miejsce na 37 krajów OECD to niepokojący wynik.

Ranking Międzynarodowego Indeksu Konkurencyjności Podatkowej może pomóc potencjalnym inwestorom wybrać kraj, w którym chcieliby prowadzić swoją działalność. Mierzy on jakość obowiązującego systemu podatkowego w danym kraju. Podczas oceniania uwzględnia pięć ważnych obszarów. Są to:

- opodatkowania osób prawnych,
- opodatkowania osób fizycznych,
- opodatkowania konsumpcji,
- opodatkowania majątku,
- reguły opodatkowania działalności transgranicznej.

Brane są pod uwagę przede wszystkim stawki podatkowe stosowane przez państwa. Jednak istotne znaczenie ma również skomplikowanie związane z licznymi preferencjami i wyjątkami.

Pod względem samych wysokości stawek podatku Polska nie wypada najgorzej. W przypadku opodatkowania osób prawnych i fizycznych

Polska zajęła odpowiednio piątą i szóstą pozycję. W polskim systemie podatkowym doceniono to, że nakłada się stosunkowo wysokich krańcowych stawek CIT. W przypadku PIT na korzyść Polski działa fakt posiadania liniowego opodatkowania. Mocną stroną jest również sieć umów o unikaniu podwójnego opodatkowania z 85 krajami. Jednak skomplikowanie poszczególnych przepisów przekreśliło szansę Polski na zajęcie wysokiego miejsca. Ilość zapisów przy opodatkowaniu osób prawnych spowodowała zajęcie 28 miejsca. Jeszcze gorzej jest wtedy, gdy uwzględnia się opodatkowanie osób fizycznych (30 pozycja) lub opodatkowanie konsumpcji (37 miejsce).

System podatkowy ma istotny wpływ na wzrost gospodarczy kraju. Dobrze zaprojektowany pozwala podatnikom łatwo obliczać i płacić należne daniny oraz zapewnia środki na sfinansowanie wydatków publicznych. Zawiły system podatkowy, z jakim mamy do czynienia w Polsce, potrafi zniechęcać podatników do produktywniej działalności

System podatkowy ma istotny wpływ na wzrost gospodarczy kraju. Dobrze zaprojektowany pozwala podatnikom łatwo obliczać i płacić należne daniny oraz zapewnia środki na sfinansowanie wydatków publicznych.

MARTA WÓJCICKA
Russell Bedford

Podatkowe FAQ: jak traktować zaliczki na PIT z uwzględnieniem kwoty wolnej

W projekcie Polskiego Ładu zapisano, że „kwota wolna od podatku w wysokości 30 000 zł będzie stosowana już przy obliczaniu zaliczek na podatek poprzez odliczenie od podatku kwoty w wysokości 1/12 kwoty zmniejszającej podatek (1/12 z kwoty 5 100 zł)”. Czy ten zapis dotyczy wszystkich umów i czy zostanie zachowany dotychczasowy wymóg zakładający, że obecnie pracownik składa pracodawcy PIT-2 celem uwzględnienia kwoty zmniejszającej w zaliczkach?

Odpowiedź eksperta

Kwota wolna od podatku będzie stosowana już przy obliczaniu zaliczek. Warto zauważyć, że jak wskazuje się w uzasadnieniu, dotyczy to zaliczek obliczanych w sposób narastający, czyli z uwzględnieniem dochodów uzyskanych od początku roku. Zasada ta będzie miała zatem zastosowanie do:

- osób uzyskujących przychody ze stosunku pracy (oraz innych wymienionych w art. 31 ustawy o PIT);
- osób uzyskujących dochody członka spółdzielni lub ich domowników (art. 33 ustawy o PIT);
- osób uzyskujących emerytury i renty (oraz inne wymienione w art. 34 ustawy o PIT)

W dalszym ciągu w przypadku umowy o pracę, warunkiem pomniejszenia zaliczki o kwotę stanowiącą 1/12 kwoty zmniejszającej podatek będzie złożenie pracodawcy oświadczenia (zmieniony art. 32 ust. 3 ustawy o PIT). Osoba, która pracuje u dwóch pracodawców, tak jak dotychczas, będzie miała wybór, który pracodawca będzie uprawniony do stosowania tego zmniejszenia.

W przypadku umów zlecenia i umów o dzieło, prawo do skorzystania z kwoty wolnej od podatku będzie przysługiwało podatnikowi, który złoży oświadczenia płatnikowi, aby tych zaliczek nie pobierał (art. 41 ust. c ustawy o PIT). Warunkiem jest jednak aby roczne dochody tego podatnika nie przekroczyły 30.000 zł i nie osiągał innych dochodów. Nie dotyczy to jednak dochodów uzyskiwanych od tego samego płatnika jeśli:

- zaliczki obliczane są z pomniejszeniem o kwotę stanowiącą 1/12 kwoty zmniejszającej podatek, lub
- zaliczki są opłacane podstawie art. 44 ust. 3 ustawy o PIT (dotyczy to dochodów z działalności gospodarczej).

Przepis ten ogranicza zatem prawo do skorzystania z prawa do niepobierania zaliczek wyłącznie do sytuacji kiedy podatnik współpracuje z jednym płatnikiem. Płatnik ten może być jednocześnie pracodawcą, zleceniodawcą i zamawiającym dzieło.

W przypadku umów zlecenia i umów o dzieło, prawo do skorzystania z kwoty wolnej od podatku będzie przysługiwało podatnikowi, który złoży oświadczenia płatnikowi, aby tych zaliczek nie pobierał (art. 41 ust. c ustawy o PIT).

MIKOŁAJ
STANISŁAWSKI

Adwokat
Russell Bedford

Jak opodatkować źródła przychodów z reklam na Youtube?

Kariera Youtubera wydaje się być coraz bardziej kuszącą dla młodych ludzi. Zakładając, że uda się zainteresować swoimi treściami dużą liczbę osób, a w konsekwencji pozytywnego odzewu społeczności wyrażonej w dużej liczbie wyświetleń nawiązać współpracę z platformą, to powstaje pytanie – w jaki sposób zakwalifikować przychody z reklam wyświetlanych podczas filmów? Na to pytanie odpowiada interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 18 maja 2021 r., nr 0115-KDIT1.4011.156.2021.1.MT – dalej zwana Interpretacją.

Odpowiedzi poszukiwał podatnik (wnioskodawca), który uzyskał w 2020 r. przychody z reklam umieszczanych w jego filmach na platformie internetowej (w Interpretacji jest ona określana jako „Y”, lecz można założyć, że chodzi o platformę pozwalającą umieszczać filmy swojego autorstwa, taką jak np. YouTube).

Dlatego też podatnik postanowił zakwalifikować powyższe przychody jako wynajęcie powierzchni internetowej na dane reklamy. W takim przypadku byłyby one opodatkowane ryczałtem ewidencjonowanym, tj. w wysokości 8,5% w przypadku najmu do 100.000,00 zł oraz w wysokości 12,5% powyżej tej kwoty. Podatnik we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej podkreślił również, że nie podpisywał umów z platformą internetową, jedynie zaakceptował warunki przystąpienia do programu partnerskiego. Jednakże wątpliwości wzbudził u niego fragment interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi z dnia 3 listopada 2015 r. (IPTPB1/4511-462/15-4/AP):

„Ponieważ uzyskiwanie przychodu z tytułu umieszczeniem reklam internetowych dostarczanych przez firmę X w serwisie Y, należącym do firmy X przez osobę fizyczną (Wnioskodawczynię), nie wypełnia przesłanek pozarolniczej działalności gospodarczej określonej w art. 5a pkt 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, jak również nie ma cech i elementów, które kwalifikowałyby je do źródeł przychodów wymienionych w art. 10 ust. 1 pkt 2 i 4-8 ww. ustawy, to przychód ten należy zakwalifikować do przychodów z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9 w związku z art. 20 ust. 1 tejże ustawy.”[1]

Podatnik zadał pytanie, w jaki sposób zakwalifikować przychody z reklam umieszczanych w jego filmach na platformie internetowej, czy jako przychód od wynajęcia powierzchni reklamowej na stronie internetowej opodatkowany ryczałtem ewidencjonowanym, czy też jako przychód uzyskiwany z „innych źródeł” na zasadach ogólnych podlegający podatkowi dochodowemu od osób

fizycznych? Zdaniem podatnika prawidłową jest kwalifikacja według pierwszego sposobu. Jednakże Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uznał powyższe stanowisko za nieprawidłowe.

W uzasadnieniu zostało wskazane, że działalność podatnika, tj. zamieszczanie filmów na platformie Y, a następnie uzyskiwanie wynagrodzenia z tytułu reklam wyświetlanych w trakcie odtwarzania danych filmów nie ma charakteru działalności gospodarczej w rozumieniu art. 5a pkt 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych[2].

To nie wnioskodawca był autorem danych reklam, nie on je zamieszczał na platformie, a jedynie zgadzał się na ich wyświetlanie podczas odtwarzania jego filmów.

Jednocześnie, co równie ważne, poprzez powyższą zgodę, podatnik nie wydzierżawił „przysługującej mu przestrzeni internetowej”. Jak zostało podkreślone w uzasadnieniu do Interpretacji, „filmik nie staje się przestrzenią internetową Wnioskodawcy”.

dawcy, którą Wnioskodawca może dysponować poprzez zawieranie umów najmu lub dzierżawy praw. W szczególności, z opisu sprawy wynika, że Wnioskodawca zaakceptował regulamin Y., a nie że zawarł umowy dotyczące najmu lub dzierżawy przestrzeni internetowych.

Tym samym, nie ma podstaw do kwalifikowania jego przychodów jako pochodzących ze źródła z art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy.”.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uznał również, iż przychody podatnika nie mają charakteru przychodów z praw majątkowych. Owszem, wnioskodawca jest autorem filmów zamieszczanych na platformie Y, ale nie uzyskiwał przychodów z praw autorskich do nich. Uzyskiwał jedynie przychody z tytułu odtwarzania reklam.

Mając na względzie powyższe argumenty, Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej stwierdził, iż przychód podatnika należy zaliczyć do przychodów z innych źródeł, o których mowa w art. 20 ust. 1[3] w związku z art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. W związku z tym, dany przychód nie może podlegać opodatkowaniu ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Na koniec zostało zaznaczone, iż w danym przypadku, przychody podlegają opodatkowaniu na tzw. zasadach ogólnych, według skali podatkowej, zaś podatnik ma obowiązek wykazać je w zeznaniu podatkowym PIT-36.

MICHAŁ ZDANOWSKI

Russell Bedford

”
System podatkowy
ma istotny wpływ
na wzrost
gospodarczy
kraju. Dobrze
zaprojektowany
pozwala podatnikom
łatwo obliczać
i płacić należne
daniny oraz
zapewnia środki
na sfinansowanie
wydatków
publicznych.

[1] Pismo z dnia 3.11.2015 r., wydane przez: Izba Skarbowa w Łodzi, IPT-PB1/4511-462/15-4/AP, Kwalifikacja do właściwego źródła przychodu wynagrodzenia z tytułu uczestnictwa w internetowym programie partnerskim przez osobę fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, <http://sip.mf.gov.pl>.

[2] Ilekcioć w ustawie jest mowa o: (...)

6) działalności gospodarczej albo pozarolniczej działalności gospodarczej - oznacza to działalność zarobkową:

a) wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową,
b) polegającą na poszukiwaniu, rozpoznawaniu i wydobywaniu kopalin ze złóż,
c) polegającą na wykorzystywaniu rzeczy oraz wartości niematerialnych i prawnych - prowadzoną we własnym imieniu bez względu na jej rezultat, w sposób zorganizowany i ciągły, z której uzyskane przychody nie są zaliczane do innych przychodów ze źródeł wymienionych w art. 10 ust. 1 pkt 1, 2 i 4-9;

[3] Za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9, uważa się w szczególności: kwoty wypłacone po śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego wskazanej przez niego osobie lub członkowi jego najbliższej rodziny, w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, kwoty uzyskane z tytułu zwrotu z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego oraz wypłaty z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego, w tym także dokonane na rzecz osoby uprawnionej na wypadek śmierci oszczędzającego, zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego, alimenty, stypendia, świadczenia otrzymane z tytułu umowy o pomocy przy zbiorach, dotacje (subwencje) inne niż wymienione w art. 14, dopłaty, nagrody i inne nieodpłatne świadczenia nienależące do przychodów określonych w art. 12-14 i art. 17.

Rozprawy bardziej punktualne, ale mniej kulturalne – Obywatelski Monitoring Sądów 2021

Fundacja Court watch Polska opublikowała kolejny raport podsumowujący działanie sądów. Wynika z niego, że w 2021 wzrósł odsetek rozpraw, które odbywały się punktualnie, spadła natomiast ich jakość.

KATARZYNA KOŁBUŚ

Redaktor prowadzący
Russell Bedford

O ile np. w USA sądy miały już kilka lat temu opracowaną strategię radzenia sobie w przypadku pandemii i np. w Teksasie już na następny dzień po ogłoszeniu lockdownu zostali wyposażeni w indywidualne licencje aplikacji do wideokonferencji, o tyle polskie sądy zmuszone były do działań ad hoc. Zaowocowało to chaosem, który sprzyjał centralnemu zarządzaniu, niekiedy sprzecznemu z demokratycznymi standardami (np. wątpliwej jakości prawnej przepisy o wyłączeniu jawności rozpraw), a także całkiem naturalnym w tego typu sytuacji nerwowym zachowaniom oraz niedociągnięciom administracyjnym.

Dostęp do wymiaru sprawiedliwości

Jak czytamy w raporcie, jedna trzecia z sądów w maju zamknęła swoje drzwi dla publiczności i mediów. Nie wynikało to ani z ustawy, ani nawet z rozporządzenia. Zarządzania prezesów i dyrektorów sądów zakazujące i ograniczające wstęp osób, które nie otrzymały wezwania na rozprawę, wydane zostały po rekomendacjach przesłanych przez wiceminister sprawiedliwości – sędzię Annę Dalkowską. Na szczęście nie wprowadzono tych ograniczeń we wszystkich sądach. Kierownictwo, pracownicy i sędziowie wielu sądów starali się różnymi sposobami utrzymać dostęp do wymiaru sprawiedliwości.

Raport z nazwiska wymienia osoby, które mimo pandemii dbały o jawność oraz dostępność postępowań. I tak prezes Krzysztof Kurosz z Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia zadbał o to, aby rozprawy on-line w jego sądzie były w pełni dostępne dla publiczności. Uzupełniono tam także informacje na e-wokandzie o to, które posiedzenie i która rozprawa odbywa się za pomocą wideokonferencji. Prezes Joanna Bitner z Sądu Okręgowego w Warszawie zadbała, aby w razie dużego zainteresowania sprawą dziennikarze i publiczność mogli w niej uczestniczyć, siedząc w dodatkowej sali, do której transmitowany jest dźwięk i obraz z rozprawy. Sędzia Sądu Rejonowego w Nowym Sączu Bartosz Łopalewski zdając sobie sprawę, że jego ogłoszenia wyroków nie mogą być publiczne, jak nakazuje to Konstytucja, w okresie zamknięcia swojego sądu publikował je w serwisie YouTube.

Gorsza strona medalu

Niestety do dzisiaj, pomimo wprowadzenia przez nową wiceminister sprawiedliwości – sędzię Katarzynę Frydrych – nowych zaleceń, zakazy wstępu dla publiczności utrzymują się w około 10% sądów. Mimo wzrostu odsetka posiedzeń, które rozpoczęły się punktualnie (53% względem 46% w roku ubiegłym; wzrostu odsetka obserwowanych posiedzeń, które ostatecznie doszły do skutku (93% względem 92%); oraz spadku odsetka obserwacji na wydziałach karnych, w trakcie których prokurator lub

pełnomocnik, któregoś ze stron przebywał na sali poza czasem rozprawy (z 9% do 8%), pojawiły się alarmujące statystyki wskazujące na wadliwą pracę niektórych sędziów. I tak odnotowano wzrost odsetka rozpraw, podczas których zdaniem obserwatorów:

- jawność została wyłączona (8% względem 4%);
- sędzia odniósł się do osoby na sali sądowej w sposób niekulturalny lub agresywny (4% względem 2%);
- sędzia przed przyjmowaniem zeznań lub wyjaśnień nie pouczył świadków lub stron o przysługujących im prawach w sposób dla nich zrozumiały (8% względem 6%);
- uczestnicy nie mogli liczyć na wyjaśnienie lub przeprosiny za opóźnienie rozpoczęcia rozprawy (72% względem 70%);
- sędzia miał zastrzeżenia do obecności obserwatora (3% względem 1%);
- strony były zdaniem obserwatora traktowane nierówno (3% względem 1%);
- strony nie mogły wypowiedzieć się swobodnie i liczyć na uwagę sądu (3% względem 2%);
- pojawiły się zastrzeżenia do sposobu protokolowania rozprawy (3% względem 2%);
- słyszalność wypowiedzi podczas rozprawy była słaba (6% względem 5%).

Całość raportu dostępna jest tutaj: Obywatelski Monitoring Sądów 2021 (courtwatch.pl)

7 grzechów głównych stanowienia prawa w Polsce

IV edycja raportu legislacyjnego Pracodawców RP zatytułowana punktuje siedem grzechów głównych stanowienia prawa w Polsce. Są to: nierzetelne konsultacje, tajność, wrzutki poselskie, pośpiech, brak koncepcji, nadregulacja i niestabilność prawa.

KATARZYNA KOŁBUŚ

Redaktor prowadzący
Russell Bedford

Pracodawcy RP przeanalizowali 174 ustaw uchwalonych przez Sejm w okresie od 21 listopada 2019 r. do 31 marca 2021 r., a więc w dużej mierze prawa tzw. covidowego „Ocena dorobku z tego okresu jest surowa – czytamy w raporcie. – Większość parlamentarna podejmowała często decyzje w zbyt dużym pośpiechu, lekceważąc przy tym konsultacje z partnerami społecznymi oraz inne istotne elementy procesu legislacyjnego”.

Nierzetelne konsultacje społeczne

Grzech ten popełniano najczęściej – i tak dzieje się od początku VIII kadencji Sejmu, czyli od listopada 2015 r. Nagminnie, w przypadku ustaw dotyczących przedsiębiorców, projektów nie kieruje się do konsultacji, przesyła do konsultacji po ich przyjęciu przez Rząd albo oczekuje opinii w terminach istotnie krótszych od tych, które wymagane są przez obowiązujące ustawy (o RDS, o organizacjach pracodawców). Zdarzają się też projekty, które w teorii są konsultowane, lecz w praktyce liczy się zdanie tylko jednej strony – opinie drugiej są całkowicie pomijane. Już ponad trzy czwarte ustaw mających wpływ na prowadzenie biznesu przyjmowanych jest mimo braku rzetelnych konsultacji.

„Tajne projekty”

Brak konsultacji rządowych ustaw pomocowych, tzw. tarcz antykrzysowych, przełożył się w oczywisty sposób na tajność tych projektów. Rozwiązania zawarte w tych ustawach w zdecydowanej większości nie były znane adresatom przepisów przed wniesieniem projektów

ustaw do Sejmu. Co więcej – w trakcie prac sejmowych komisji pojawiały się liczne poprawki, potęgując wrażenie tajności oraz... chaosu. W ramach „tarcz antykrzysowych” wprowadzono wiele przepisów w ogóle nie[1]wiązanych ze wsparciem dla przedsiębiorców bądź z ochroną miejsc pracy, jak np. skrócenie kadencji Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, uprawnienie Prezesa Rady Ministrów do odwoływania i powoływania członków Rady Dialogu Społecznego (w tym reprezentantów pracodawców oraz związków zawodowych), a nawet wybory kopertowe (dla osób przebywających w kwarantannie bądź w wieku po[1]wyżej 60 lat.

„Wrzutki poselskie”

Dobrym przykładem tego, jak działają wrzutki, jest ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o Polskim Bonie Turystycznym. Zaczęło się od kilkunastu artykułów, a skończyło na niemal 50. Sam tekst ustawy w bardzo niewielkim stopniu przypomina projekt wniesiony do Sejmu. W ramach poselskiego projektu nowelizowano ustawę o drogach publicznych, aby zmodernizować elektroniczny system poboru opłat, w oparciu o pozycjonowanie satelitarne.

Pośpiech

Po nierzetelnych konsultacjach, to pośpiech jest drugim najczęściej popełnianym grzechem przez projektodawców oraz ustawodawcę. Duży pośpiech charakteryzował między innymi prace nad ustawą wprowadzającą podwójne opodatkowanie spółek komandytowych. Ustawa weszła w życie 28 listopada 2020 r., by objąć dodatkowym opodatkowaniem spółki komandytowe już od 1 stycznia 2021 r., co dla ponad 40-tu

tysięcy działalności okazało się ogromnym szokiem.

Brak koncepcji

Klasycznym przykładem braku koncepcji jest nowelizowanie przepisów i brak jasnego rozstrzygnięcia, które przepisy – nowe czy dotychczasowe – należy stosować do już wszczętych, a jeszcze niezakończonych postępowań. Często konieczna jest kolejna nowelizacja, która rozstrzygnie sytuację i tak było w przypadku ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. zmieniającej ustawę – prawo geologiczne i górnicze oraz niektóre inne ustawy. Treść ustawy była krótka i sprowadzała się do stwierdzenia, iż do wszczętych, a niezakończonych postępowań o udzielenie koncesji, stosuje się dotychczasowe przepisy.

Nadregulacja

Grzech nadregulacji stanowi klasyczny przykład, tego że ilość stanowionego prawa przedkładana jest nad jego jakość. Mnogość regulacji niestety rzadko idzie w parze z jakością, o czym najlepiej wiedzą adresaci norm prawnych, zobowiązani do ich stosowania w praktyce.

Niestabilność prawa

Wszelkie badania i ankiety prowadzone wśród przedsiębiorców pokazują, że nie stabilne prawo stanowi jedną z głównych barier rozwoju działalności gospodarczej. Mając na uwadze opisane wyżej grzechy, należy stwierdzić, iż wspólnie składają się one właśnie na niestabilność prawa. Jeśli ustawy są uchwalane zbyt szybko, bez konsultacji, bez koncepcji czy w ramach „wrzutki poselskiej” – nieuchronnie zwiększa to ryzyko wystąpienia grzechu niestabilności prawa.

Korzyści dla dłużnika z uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego. Zmiany od 1 grudnia 2021 r.

W odpowiedzi na epidemię COVID-19 do polskiego systemu prawnego wprowadzone zostało dodatkowe postępowanie restrukturyzacyjne – uproszczone postępowanie restrukturyzacyjne, z uwagi na wystąpienie stanu zagrożenia niewypłacalnością oraz stanu niewypłacalności wielu podmiotów gospodarczych.

MILENA HĘGLEWICZ

Radca prawny
Russell Bedford

Główną zaletą uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego jest zapewnienie przedsiębiorcom niewypłacalnym lub zagrożonym niewypłacalnością natychmiastowej ochrony przed egzekucją, przy jednoczesnym jego odformalizowaniu przejawiającym się w braku zaangażowania sądu na etapie jego otwarcia. Zgodnie z założeniami jest ono szybsze niż tradycyjne postępowanie o zatwierdzenie układu, a wiele czynności odbywa się bez udziału sądu.

Do prowadzenia uproszczonej restrukturyzacji wystarczy bowiem zawarcie umowy z doradcą restrukturyzacyjnym, który będzie pełnił funkcję nadzorcy układu oraz obwieszczenie o otwarciu postępowania w Monitorze Sądowym i Gospodarczym ze wskazaniem danych dłużnika, dnia układowego oraz nadzorcy układu. Skutki wszczęcia i przeprowadzenia uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego

Skutkiem wszczęcia uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego jest fakt, że dłużnik uzyskuje natychmiastową i pełną ochronę przez wszystkimi egzekucjami. Z tego względu ulegają zawieszeniu wszystkie toczące się dotychczas postępowania egzekucyjne a wszczęcie nowych jest wyłączone. Należy przy tym wskazać, że odnosi się to do wszystkich wierzytelności, również tych zabezpieczonych rzeczowo.

Dotychczas możliwe było bowiem prowadzenie egzekucji z przedmiotu zabezpieczenia w toku postępowania restrukturyzacyjnego, za wyjątkiem oczywiście postępowania sanacyjnego, gdzie taka egzekucja nie była możliwa. Uproszczone postępowanie restrukturyzacyjne powinno być jednak przeprowadzone w określonym terminie. Ustawodawca przewidział bowiem, że postępowanie o zatwierdzenie układu umorzy się z mocy pra-

wa, jeżeli w terminie czterech miesięcy od dnia dokonania obwieszczenia nie wpłynę do sądu wnioski o zatwierdzenie układu. Jednocześnie na wniosek stron, sąd będzie mógł uchylić skutki dokonania obwieszczenia, jeżeli będą one prowadziły do pokrzywdzenia wierzycieli[1].

Głównym celem postępowania jest więc wypracowanie takich propozycji układowych z wierzycielami, aby obie strony były usatysfakcjonowane. Jak pokazuje praktyka, ten model postępowania restrukturyzacyjnego w wielu przypadkach doprowadził do przyjęcia układów i ich zatwierdzenia przez sąd. Co warto jednak wskazać, uproszczone postępowanie restrukturyzacyjne można wszcząć tylko raz, zatem tak ważne jest wynegocjowanie z wierzycielami układu, dzięki któremu dłużnik będzie mógł spełnić lub częściowo spełnić ciążące na nim zobowiązania.

Zmiany od 1 grudnia 2021 r.

Wprowadzone pod koniec czerwca 2020 r. uproszczone postępowanie restrukturyzacyjne, które miało początkowo obowiązywać do 30 czerwca 2021 r., wydłużono do 30 listopada 2021 r. Z uwagi jednak na jego niezwykłą popularność, od 1 grudnia 2021 r. będzie funkcjonować jako ulepszone postępowanie o zatwierdzenie układu.

W ulepszonym postępowaniu o zatwierdzenie układu nastąpi zmiana polegająca na tym, że dłużnik będzie mógł regulować część zobowiązań, które są objęte układem przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony przed egzekucją na poziomie postępowania sanacyjnego. Innymi słowy, oprócz zawieszenia postępowań egzekucyjnych od dnia dokonania obwieszczenia o ustaleniu dnia układowego, jest możliwość uchylenia dokonanych przed dniem obwieszczenia zajęć dokonanych w postępowaniu zabezpieczającym i egzekucyjnym, jeżeli jest to niezbędne dla dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa dłużnika.

Co jednak istotne, ze znowelizowanego postępowania o zatwierdzenie układu nie będzie mógł skorzystać każdy. Wyłączony bowiem zostanie dłużnik, względem którego w ciągu

ostatnich 10 lat prowadzono postępowanie o zatwierdzenie układu, w którym dokonano obwieszczenia o ustaleniu dnia układowego, bądź umorzono wobec niego postępowanie restrukturyzacyjne.

Analiza nowelizacji prowadzi do zatem do stwierdzenia, że zwiększona zostanie ochrona dłużnika przed egzekucją. Taki stan rzecz z jednej strony daje możliwość regulowania wierzytelności objętych układem przez dłużnika a z drugiej może stanowić pole manewru dłużników do nadużyć z tego tytułu.

Dodatkowo fakt, iż dłużnik ma możliwość wyboru wierzytelności, które chce spłacić, przy jednoczesnym uchyleniu dotychczasowych zajęć, może powodować ryzyko działania na rzecz jednych wierzycieli, kosztem innych.

Niemniej, zauważyć można, że przepisy dotyczące uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego znalazły uznanie wśród przedsiębiorców niewypłacalnych bądź zagrożonych stanem niewypłacalności. Jedynie praktyka pokaże, czy cel ustawy mającej wejść w życie z dniem 1 grudnia 2021 r. zostanie osiągnięty i zwiększy się transparentność postępowania restrukturyzacyjnego.

Co jednak istotne, ze znowelizowanego postępowania o zatwierdzenie układu nie będzie mógł skorzystać każdy. Wyłączony bowiem zostanie dłużnik, względem którego w ciągu ostatnich 10 lat prowadzono postępowanie o zatwierdzenie układu, w którym dokonano obwieszczenia o ustaleniu dnia układowego, bądź umorzono wobec niego postępowanie restrukturyzacyjne.

C&C CHAKOWSKI & CISZEK

Niemiecki rynek pracy 2021

Zatrudnianie i delegowanie

Dostęp dla obywateli
państw spoza UE i EOG

Regulacje prawne
i praktyka

Nowe możliwości i zagrożenia
w dobie COVID-19

Więcej na naszych szkoleniach

www.cc.info.pl/szkolenia/eventy

+48 728 275 168

**GERMAN
DESK**

www.russellbedford.pl

www.rbakademia.pl

Biuro Warszawa

ul. Marynarska 11
02-674 Warszawa
T: 22 299 01 00
F: 22 427 44 02
E: office@russellbedford.pl

Biuro Katowice

ul. Lompy 14 lok. 410
40-040 Katowice
T: 32 731 34 20
F: 32 731 34 21
E: katowice@russellbedford.pl

Biuro Kraków

ul. Rondo Mogiłskie 1
31-516 Kraków
T: 12 307 40 90
F: 22 427 44 02
krakow@russellbedford.pl